

Bruxelles, 14 martie 2024
(OR. en)

7725/24

**Dosar interinstituțional:
2023/0234 (COD)**

ENV 296
COMPET 321
SAN 160
MI 299
IND 154
CONSOM 105
ENT 64
FOOD 42
AGRI 219
CODEC 797

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Consiliul
Nr. doc. Csie:	11624/23 + ADD 1 – COM(2023) 420 final
Subiect:	Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile – Dezbateri de orientare

1. La 5 iulie 2023, Comisia a prezentat o propunere de modificare specifică a Directivei 2008/98/CE (în continuare „Directiva-cadru privind deșeurile”), concentrându-se asupra a două sectoare cu utilizare intensivă de resurse: textilele și alimentele. Propunerea face parte integrantă din rezultatele Pactului verde european și se bazează pe inițiative ale Comisiei precum noul plan de acțiune pentru economia circulară, Strategia „De la fermă la consumator” și strategia UE pentru textile sustenabile și circulare.

2. La 12 iulie 2023, Comisia a prezentat Grupului de lucru pentru chestiuni de mediu propunerea sa legislativă și evaluarea impactului care o însoțește. Grupul de lucru pentru chestiuni de mediu a examinat propunerea în detaliu și a sprijinit activitatea de elaborare a textelor de compromis a președinției în decursul altor șase reuniuni. Pe baza acestor discuții și a observațiilor scrise depuse de delegații, președinția pregătește un mandat de negociere al Consiliului, care urmează a fi publicat înainte de finalul ciclului legislativ. Pentru a avansa în acest dosar, au fost identificate două chestiuni care necesită orientări politice din partea Consiliului.
3. Pentru a orienta discuțiile din cadrul viitoarei reuniuni a Consiliului (Mediu) din 25 martie 2024, președinția a pregătit un document de informare și întrebări, astfel cum figurează în anexa la prezenta notă.

**Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a
Directivei 2008/98/CE privind deșeurile**

- Notă a președinției cu întrebări adresate miniștrilor -

Modificarea Directivei-cadru privind deșeurile, prezentată de către Comisie la 5 iulie 2023, se concentrează asupra a două sectoare cu utilizare intensivă de resurse, textilele și alimentele, și urmărește să consolideze progresul UE în cadrul Pactului verde european și al inițiativelor Comisiei precum noul plan privind economia circulară, Strategia „De la fermă la consumator” și Strategia UE pentru textile sustenabile și circulare. Modificarea urmărește să reducă impactul de mediu și climatic al gestionării deșeurilor textile și al generării de deșeuri alimentare și încearcă să asigure o mai bună calitate a mediului și să îmbunătățească sănătatea publică, precum și să contribuie la securitatea alimentară.

Situația actuală în cadrul Consiliului

Propunerea este examinată în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni de mediu. Propunerea a fost prezentată în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni de mediu în perioada președinției spaniole, la 12 iulie 2023. În cadrul Consiliului Agricultură și Pescuit din 23 octombrie 2023, miniștrii au desfășurat un schimb de opinii privind propunerea.

Președinția belgiană a consacrat șase reuniuni ale Grupului de lucru pentru chestiuni de mediu discutării în detaliu a propunerii. Statele membre au reacționat pozitiv la obiectivele propunerii, atât în legătură cu deșeurile alimentare, cât și cu cele textile. După discuțiile aprofundate din cadrul reuniunilor Grupului de lucru pentru chestiuni de mediu, președinția a înaintat un proiect de text revizuit care conține modificări privind atât aspecte politice, cât și tehnice, abordează chestiuni-cheie, clarifică propunerea prin adăugarea de definiții și asigură alinierea la alte acte legislative (privind deșeurile).

Deșeurile alimentare

Actuala directivă-cadru privind deșeurile prevede deja ca statele membre să adopte programe de prevenire a generării de deșeuri alimentare și enumeră printre măsurile de inclus încurajarea donării de alimente. Noile propuneri de măsuri de prevenire a generării de deșeuri alimentare, precum și propunerea președinției care precizează că lista de măsuri pe care statele membre trebuie să le adopte în programele lor de prevenire a generării de deșeuri alimentare este o listă minimă, s-au bucurat de aprecierea generală a delegațiilor. Unele delegații doresc să adauge măsuri pe această listă, fie în articol, fie în anexa IV ca exemple, altele au solicitat mai multă flexibilitate în ceea ce privește măsurile de prevenire a generării deșeurilor alimentare care trebuie luate.

Sfera obiectivelor de reducere a generării deșeurilor alimentare obligatorii juridic propuse acoperă prelucrarea și producerea alimentelor, comerțul cu amănuntul și alte forme de distribuție de alimente, în restaurante și în cadrul serviciilor de alimentație, precum și în gospodării. Mai concret, se propune atingerea la nivel național a următoarelor obiective până în 2030:

- reducerea generării de deșeuri alimentare în etapa de prelucrare și de producție cu 10 % în comparație cu cantitatea generată în 2020
- reducerea generării de deșeuri alimentare pe cap de locuitor, în comerțul cu amănuntul, dar și în alte forme de distribuție de alimente, în restaurante și în serviciile de alimentație și în gospodării, cu 30 % în comparație cu cantitatea generată în 2020

S-a discutat faptul că propunerea nu stabilește o reducere a obiectivului pentru producția primară. Reexaminarea prevăzută pentru sfârșitul anului 2027 poate analiza acest aspect și poate extinde obiectivele la alte etape ale lanțului de aprovizionare cu alimente.

În ceea ce privește nivelul obiectivelor propuse, la solicitarea diferitelor state membre, discuțiile au analizat creșterea sau scăderea acestora. Problema fracțiunii necomestibile a deșeurilor alimentare incluse printre obiectivele propuse, care nu poate fi redusă ușor, a fost unul dintre principalele puncte discutate. Progresele în această privință sunt imposibile în această etapă din cauza lipsei unei definiții acceptate a deșeurilor alimentare comestibile și a lipsei de date relevante pentru 2020 și 2021. Această modificare ar trebui să încurajeze îmbunătățirea metodelor de măsurare a fracțiunii comestibile a deșeurilor alimentare și să precizeze că reexaminarea din 2027 ar trebui să analizeze un eventual obiectiv privind fracțiunea comestibilă a deșeurilor alimentare.

Statele membre au exprimat preocupări în legătură cu anul de referință, dat fiind impactul pandemiei de COVID-19 în 2020. Statele membre au salutat posibilitatea de a utiliza un an de referință anterior, dacă sunt disponibile datele necesare. Statele membre au propus, de asemenea, să fie posibilă utilizarea ca referință a unui an ulterior.

Discuțiile tehnice au analizat și un posibil factor corector care țină seama de impactul turismului asupra nivelului deșeurilor alimentare.

Deșeurile textile

Modificarea introduce o schemă de răspundere extinsă a producătorilor pentru textile, impunând producătorilor de textile obligația să acopere costurile de gestionare a deșeurilor textile. Aceste scheme vor stimula, la rândul lor, reducerea deșeurilor și vor crește nivelul de circularitate al produselor textile. Majoritatea statelor membre au solicitat includerea microîntreprinderilor în schemele de răspundere extinsă a producătorilor, recunoscând însă necesitatea și posibilitatea de a ușura sarcina administrativă disproporționată suportată de acești producători.

Pentru a evita subfinanțarea schemelor de răspundere extinsă a producătorilor în statele membre care primesc pe piața lor internă rate ridicate de produse textile uzate, s-a propus ca statele membre să poată include în schemele de răspundere extinsă a producătorilor operatori comerciali care se ocupă de reutilizare pentru a acoperi costurile de prelucrare a deșeurilor textile. Regimul de finanțare al schemelor de răspundere extinsă a producătorilor ar trebui să fie evaluat de către Comisie într-o etapă ulterioară.

Unul dintre obiectivele propunerii, sprijinit în mare măsură de statele membre, este de a pune capăt practicii ilegale de expediere a deșeurilor textile fals clasificate ca textile uzate. Din acest motiv, propunerea prevede că, înainte de etapa de sortare profesionistă, toate textilele uzate și deșeurile de produse textile, produsele asociate textilelor și de încălțăminte („textile”) colectate separat sunt considerate deșeuri, cu excepția materialelor textile uzate evaluate de către profesioniști în domeniu ca fiind adecvate pentru reutilizare de către operatorii de reutilizare sau de către entitățile din economia socială la punctul de colectare de la utilizatorii finali, și care nu ar trebui considerate deșeuri. Sortarea de către profesioniști ar trebui să permită să se distingă clar între expedierile de deșeuri textile și de textile uzate destinate reutilizării. Transferurile de deșeuri textile (destinate, de exemplu, reciclării sau pregătirii pentru reutilizare, cum ar fi sortarea sau repararea ulterioară) vor continua să facă obiectul Regulamentului privind transferurile de deșeuri, iar transferul profesionist de textile uzate, care nu sunt deșeuri și care sunt destinate reutilizării, va face obiectul dispozițiilor specifice ale Directivei-cadru privind deșeurile.

Entitățile din sectorul economiei sociale joacă un rol-cheie în sistemele de colectare existente ale statelor membre. Propunerea recunoaște rolul lor esențial în sistemele existente de colectare a textilelor și urmărește să mențină și să sprijine activitățile acestora în domeniul gestionării textilelor uzate în contextul responsabilității extinse a producătorilor. Președinția a propus definirea clară a entităților economiei sociale, astfel încât să se evite lacunele, să se protejeze activitățile entităților din economia socială și să se clarifice obligațiile acestora în ceea ce privește raportarea și sortarea.

Pe lângă obligațiile deja existente ale statelor membre de a institui sisteme de colectare separată pentru textile până la 1 ianuarie 2025, propunerea precizează că statele membre se asigură că sistemul de colectare instituit de organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorului menține o creștere susținută a ratei de colectare separată pentru a atinge niveluri de colectare separată fezabile din punct de vedere tehnic, ținând seama de bunele practici. Din cauza absenței de date fiabile, propunerea nu stabilește niciun obiectiv de prevenire a generării deșeurilor textile, de reutilizare sau de reciclare a acestora. O posibilă clauză de revizuire până la sfârșitul anului 2028 ar putea mandata Comisia să ia în considerare stabilirea de obiective de prevenire a generării deșeurilor textile, de colectare, de pregătire pentru reutilizare și de reciclare a acestora.

Întrebări pentru miniștri

- *Ținând seama de sfera de cuprindere și de datele disponibile colectate în cadrul recente monitorizări a deșeurilor alimentare, sunteți de acord că obiectivele obligatorii propuse sunt adecvate și pot fi aplicate de statele membre pentru a contribui la atingerea țintei obiectivului de dezvoltare durabilă de reducere la jumătate a risipei mondiale de alimente pe cap de locuitor la nivelul comerțului cu amănuntul și al consumatorilor și a pierderilor alimentare de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare până în 2030?*
 - *Având în vedere necesitatea de a aborda impactul deșeurilor textile asupra mediului, considerați că propunerea de responsabilitate extinsă a producătorilor de textile este o măsură eficientă bazată pe principiile ierarhiei deșeurilor, respectând și consolidând, în același timp, rolul entităților din economia socială?*
-